

Městské státní zastupitelství v Praze

Náměstí 14. října 9, 150 00 Praha 5; tel.: +420 257 111 611,
fax : +420 257 111 682, e-mail: podatelna@msz.pha.justice.cz

1 KZN 141/2016 - 89

Praha 21. 6. 2017

U S N E S E N Í

Státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze rozhodl dnešního dne v trestní věci podezření ze spáchání trestných činů podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku a způsobení úpadku podle § 224 odst. 2 trestního zákoníku, kterých se měl dopustit Petr Matyska, nar. 21. 3. 1986 v Náchodě, trvale bytem Hoříčky 4, zdržuje se v Hradci Králové, Brněnská 6/238, **t a k t o** :

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu **se zamítají stížnosti** poškozených TRANSPORT BAU s.r.o., IČ: 27231241, se sídlem Praha 10, Upravená 248/15, a Jiřího Pergla, podnikajícího pod IČ: 49838695, trvale bytem K Dědu 1705, Beroun, podané proti usnesení policejního orgánu Policie ČR, Krajského ředitelství hl. m. Prahy, Služby kriminální policie a vyšetřování, 2. oddělení odboru hospodářské kriminality ze dne 21. 3. 2017, č.j.: KRPA-151608-404/TČ-2014-000092-MA, kterým bylo podle § 159a odst. 1 trestního řádu rozhodnuto o odložení věci podezření ze spáchání trestných činů podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku a způsobení úpadku podle § 224 odst. 2 trestního zákoníku, kterých se měl dopustit Petr Matyska, nar. 21. 3. 1986, jednáním blíže popsáním v napadeném rozhodnutí, **nebot' nejsou důvodné.**

Odůvodnění

Policejní orgán Krajského ředitelství PČR hl. m. Prahy, SKPV, 2. oddělení OHK vydal dne 21. 3. 2017 podle § 159a odst. 1 trestního řádu pod č.j.: KRPA-151608-404/TČ-2014-000092-MA z důvodu, že ve věci nejde o podezření z trestného činu a na místě není věc vyřídit jinak, podezření ze spáchání trestných činů podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku a způsobení úpadku podle § 224 odst. 2 trestního zákoníku, kterých se měl dopustit Petr Matyska, nar. 21. 3. 1986, tím, že v době od 31. 8. 2011 nejméně do 2. 3. 2014 jako jednatel DEPONIA INVEST s.r.o., IČ: 27630251, se sídlem v Praze 9, Kurta Konráda 500/6, celkem v 33 případech s poškozenými: 1) TRANSPORT BAU, s.r.o., IČ: 27231241; 2) Relko, s.r.o., IČ: 27523853; 3) Ing. Věrou Bubeníčkovou, podnikající pod IČ: 12343960; 4) ZBA GeoTech, IČ: 25296787; 5) Pavlem Čermákem, podnikajícím pod IČ: 12571415; 6) Partner Czech, s.r.o., IČ: 25904183; 7) Mota-Engil Central Europe ČR, a.s., IČ: 25138189; 8) Domeg & V, s.r.o., IČ: 27713342; 9) Ing. Daliborem Havelkou, podnikajícím pod IČ: 18891349; 10) LEVEL, s.r.o., IČ: 47469374; 11) Ing. Janem Holečkem, podnikajícím pod IČ: 76397092; 12) Zdeňkem Jarešem, podnikajícím pod IČ: 18413145; 13) Českomoravský beton, a.s., IČ: 49551272; 14) Lukášem Kohoutem, podnikajícím pod IČ: 47043113; 15)

Pavlem Kohoutkem, podnikajícím pod IČ: 15341551; 16) Stavby Dlouhý, s.r.o., IČ: 24665312; 17) LKW TRANS, s.r.o., IČ: 28706161; 18) Akrop, s.r.o., IČ: 26432331; 19) COMMATEL-Uher, s.r.o., IČ: 27092348; 20) Melichar CZ, s.r.o., IČ: 25948300; 21) Václavem Novákem, podnikajícím pod IČ: 43756905; 22) KROMA spol. s.r.o., IČ: 48109631; 23) Jiřím Perglem, podnikajícím pod IČ: 49838695; 24) KOMA RENT, s.r.o., IČ: 27087514; 25) Poláček Farma Hole, s.r.o., IČ: 2715283; 26) Prohress S+M, s.r.o., IČ: 24721484; 27) Vladimírem Strašíkem, podnikajícím pod IČ: 48067091; 28) Geostavby, s.r.o., IČ: 29010501; 29) CS Development, s.r.o., IČ: 48592455; 30) Cemex Sand, k.s., IČ: 47906201; 31) Československá obchodní banka, a.s., IČ: 00001350; 32) Martinou Straňákovou, nar. 27. 3. 1978; 33) Vladimírem Andělem, nar. 13. 5. 19748, uzavřel smlouvy, objednal u poškozených výkon zemních prací, přepravu různých materiálů či od nich odebral zboží, případně jiné služby včetně úvěru a půjčky, kdy tyto práce, služby zboží jsou podrobně popsány ve výrokové části usnesení policejního orgánu, které ale následně včetně mzdy Martině Straňákové neuhradil, čímž způsobil škodu v celkové výši 27.293.380,45 Kč.

Proti tomuto usnesení o odložení věci podali včasnou stížnost poškození TRANSPORT BAU s.r.o. a Jiří Pergl. TRANSPORT BAU, s.r.o. namítá nezákonnost rozhodnutí, resp. že toto bylo vydáno v rozporu s právními předpisy. Ze znaleckého posudku Ing. Evy Klapuchové, který je součástí spisu, vyplývá, že této znalkyni nebyly poskytnuty všechny nezbytné údaje z účetnictví, přičemž za řádné vedení účetnictví byl, je odpovědný podezřelý, ať už ho v DEPONIA INVEST s.r.o. zpracovával kdokoliv. Pokud tedy v této společnosti nebylo účetnictví řádně vedeno, naplňuje to znaky trestného činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea první trestního zákoníku, kterého se dopustil Petr Matyska, kdy tímto ohrozil řádné vyměření daně, čímž byla státu, zastoupenému Finančním úřadem pro hlavní město Prahu, Územní pracoviště pro Prahu 9, způsobena škoda ve výši minimálně 374.445,- Kč a došlo též k ohrožení majetkových práv přihlášených do insolvenčního řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 95 INS 3124/2014, jejichž minimální (přihlášená) výše činí 27.028.221,24 Kč.

Poškozený Jiří Pergl, zastoupený zmocněnkyní (advokátkou) JUDr. Helenou Martiňákovou namítá, že mu nebyla uhrazena ani jedna faktura, vytavená na základě provedené práce, a uvádí, že je přesvědčen o tom, že usnesení o odložení věci je nedůvodné a nezákonné. Dle poškozeného podezřelý objednané práce v absolutní většině případů vůbec neuhradil, přičemž vzhledem k množství poškozených, nezaplacených pohledávek nelze souhlasit s tím, že podezřelý jednotlivé dodávky domlouval s přesvědčením, že je společnost bude schopna řádně uhradit. Tvrzení podezřelého jsou zavádějící, motivovaná snahou přenést odpovědnost za vlastní protiprávní jednání na špatnou platební morálku odběratelů. Petr Matyska jako jednatel a jediný společník DEPONIA INVEST s.r.o. musel mít přehled o stavu jejího hospodaření, o závazcích, o případném neplacení ze strany odběratelů, což samo svědčí minimálně o jeho srozumění v době uzavírání nových smluv, že jim společnost nebude schopna dostát. O naplnění skutkové podstaty trestného činu podvodu svědčí i samotné vyjádření podezřelého, že peníze, které DEPONIA INVEST s.r.o. vydělala v ČR, použila na úhradu závazků vůči dodavatelům, kteří pracovali na zakázce pro společnost Indelec CZ, a.s., v Německu. Neuhrazené pohledávky DEPONIA INVEST s.r.o. neodpovídají jejím nezaplaceným závazkům. Kvalifikované závěry o hospodářském stavu této společnosti pak může stanovit pouze znalec, nikoli policejní orgán. Petra Matyska je navíc podezřelý z toho, že řádně nevedl účetnictví, rovněž zápočty na vypořádání podílu Materny ve výši 3,5 mil. Kč nemají opodstatnění za situace, že vklad společníka činil 100.000,- Kč, resp. 200.000,- Kč. Policejní orgán nevěnoval prošetření věci řádnou pozornost, nelogicky plně důvěřoval podezřelému, neprovedl finanční šetření a nenechal zpracovat znalecký posudek

k hospodaření společnosti. Nelze tolerovat jednání Petra Matysky, který nevydal kompletní účetnictví, z čehož policejní orgán dovozuje důkazní nouzi, kdy k nápravě mělo být užito pořádkových pokut, prohlídek. Závazky vůči Jiřímu Perglovi vznikly v první polovině roku 2013, fakturovány byly v květnu 2013, tedy v době, kdy DEPONIA INVEST s.r.o. vykazovala milionové dluhy za desítky nezaplacených faktur, kdy již z tohoto lze dovodit minimálně nepřímý úmysl podezřelého, tedy srozumění s nemožností za objednanou práci zaplatit. Rozhodně se dle názoru poškozeného nejednalo o druhotnou platební neschopnost DEPONIA INVEST s.r.o., k níž by došlo až po dodání objednaných prací a služeb. Úvahy policejního orgánu o aplikaci zásad in dubio pro reo a subsidiarity trestní represe nejsou na místě v rámci prověřování, kdy tyto lze aplikovat při soudním rozhodování o vině. Závěrem poškozený Jiří Pergl navrhuje, aby bylo usnesení o odložení věci zrušeno a v prověřování bylo pokračováno.

Na základě těchto stížností, podaných osobami oprávněnými, bylo přezkoumáno napadené usnesení o odložení věci ze dne 21. 3. 2017 i řízení jeho vydání předcházející včetně obsahu spisového materiálu č.j.: KRPA-151608/TČ-2014 a na základě toho přezkumu státní zástupce MSZ v Praze neshledal důvody pro zrušení tohoto rozhodnutí policejního orgánu. Podané stížnosti do usnesení policejního orgánu o odložení věci státní zástupce považuje za nedůvodné.

Obecně je k celé věci předně uvést, že se nejedná o ojedinělý případ, kdy podnikatel se dostane do úpadku, na jeho společnost je vedeno insolvenční řízení, a souběžně se věřitelé snaží řešit nastalou situaci i cestou práva trestního. Ve valné většině takových případů však aplikace trestního práva nebude na místě, ostatně jinak by orgány činné v trestním řízení mohly automaticky začít prověřovat každého dlužníka, u kterého bude zahájeno insolvenční řízení. Aplikace trestního práva u takových případů bude přicházet v podstatě pouze u úzké skupiny dlužníků (úpadců), a to tam, kde budou naplněny všechny zákonné znaky skutkové podstaty nějakého trestného činu, zejména pak stránka subjektivní, tedy u naprosté většiny trestných činů úmysl. Nutno je též uvést že prokázat takový úmysl bývá značně komplikované.

V daném případě státní zástupce rozumí poškozeným v tom směru, že jsou značně nespokojeni s tím, že jim DEPONIA INVEST s.r.o., jejíž odpovědnou osobou je Petra Matyska, neuhradila jimi vystavené faktury, že jim dluží významné finanční částky, jejichž uhrazení (podstatné části) nelze očekávat ani v insolvenčním řízení. Je nepochybnou pravdou, že každý by měl dodržovat smlouvy a hradit své závazky, své dluhy. Pokud tak nečiní, porušuje zákony, nikoli však v naprosté většině právo trestní, ale toliko právo civilní.

Předpokladem vydání usnesení o zahájení trestního stíhání je totiž vyšší míra pravděpodobnosti o tom, že se trestný čin stal, a o tom, kdo jej spáchal. V daném případě je nepochybná pozice statutárního zástupce Petra Matysky v DEPONIA INVEST s.r.o., nicméně ani dozorový státní zástupce není toho názoru, že by ve věci bylo možno dovodit zejména úmysl ve vztahu ke způsobení škody poškozeným. Lze sice souhlasit s tím, že podezřelý musel mít dostatečné povědomí o hospodářském stavu DEPONIA INVEST s.r.o., kdy tento hospodářský stav se během času měnil (postupně zhoršoval), ale je třeba též poukázat na to, že tento vzhledem k provedenému odkazování mohl očekávat (budoucí) příjmy společnosti v řádech milionů Kč. Spíše nežli úmysl lze podezřelému vyčítat jistou neopatrnost v podnikání a v poslední fázi též zavinění ve formě vědomé nedbalosti ve vztahu ke způsobenému následku.

Hranice mezi úmyslem nepřímým a nedbalostí vědomou může samozřejmě být velice tenká a vždy je třeba přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem. Policejní orgán ve svém usnesení, v jeho odůvodnění podrobně popsal, jaké důkazy byly ve věci provedeny, co je jejich obsahem a co z těchto důkazů vyplývá. Dozorový státní zástupce ve stručnosti na toto odůvodnění odkazuje, když je toho názoru, že usnesení je přezkoumatelné a zákonné. Policejní orgán též u každého z poškozených (jednotlivých skutků - bodů) dostatečně podrobně uvedl, jaké konkrétní důkazy týkající se toliko tohoto skutku byly ve věci provedeny, což se týká i těch poškozených, kteří podali stížnost proti usnesení o odložení věci, tedy TRANSPORT BAU, s.r.o. (bod 1) a Jiřího Pergla (bod 23).

Z dokazování, provedeného v rozsahu potřebném pro vydání rozhodnutí, vyplývá, že DEPONIA INVEST s.r.o. měla vedle neuhrazených závazků též neuhrazené pohledávky (byť v nižší výši nežli závazky), některé její pohledávky byly uhrazeny zápočtem oproti sankčním fakturám, se kterými podezřelý nemohl předem počítat a které mohou být sporné. Vedle „klasických“ smluvních závazků (za služby, dodávky) jsou součástí dluhů DEPONIA INVEST s.r.o. právě i závazky sankční vzniklé v důsledku nekvalitně, pozdě provedené práce apod. Mnohé tyto závazky byly a jsou z pohledu podezřelého nejen těžko předvídatelné, ale i sporné (minimálně jejich výše), kdy i k této skutečnosti je třeba přihlížet při posuzování, hodnocení jednání Petra Matysky.

U některých z věřitelů DEPONIA INVEST s.r.o. jsou neproplacené faktury prokládány fakturami uhrazenými, přičemž u většiny poškozených byly jejich pohledávky alespoň zčásti společnostmi DEPONIA INVEST s.r.o. uhrazeny, což také nesvědčí o naplnění skutkové podstaty trestného činu podvodu, jehož předpokladem je počáteční úmysl se neoprávněně obohatit a způsobit škodu. Ani celkový přístup, postoj Petra Matysky (zejména v porovnání s jinými podezřelými v obdobném postavení), ať již k dluhům DEPONIA INVEST s.r.o. či k samotnému trestnímu řízení příliš nesvědčí pro závěr o naplnění skutkové podstaty uvedeného majetkového trestného činu.

Celkově lze jednání podezřelého hodnotit jako neúspěšné podnikání, jež vyústilo v insolvenční řízení, které logicky v podstatě nikdy nemůže plně napravit stav věci, neboť majetek dlužníka (úpadce) na pokrytí jeho dluhů nepostačuje. V této souvislosti je třeba uvést, že zásada subsidiarity trestní represe je aplikovatelná ve všech fázích trestního řízení, tedy i v prověřování, avšak v daném případě není příležitá z toho důvodu, že se ve věci o trestný čin nejedná. Aplikace zásady in dubio pro reo pak přísluší skutečně spíše soudu při rozhodování o vině, nicméně ani ve fázi prověřování se nelze tvářit, že vůbec neexistuje.

Co se týká dalších námitek poškozených, je třeba říci, že předmětem prověřování byl určitý skutek, resp. skutky, jejichž součástí nebyla problematika nevedení, resp. nekvalitního (neúplného) vedení účetnictví DEPONIA INVEST s.r.o. I přesto se policejní orgán k této otázce v odůvodnění svého rozhodnutí vyjádřil, kdy na toto zdůvodnění lze odkázat. Neúplné účetnictví, ze kterého vychází i znalecký posudek Ing. Evy Klapuchové, je faktem, se kterým se musel policejní orgán i státní zástupce vypořádat. Mimochodem se nejedná o ojedinělý případ v podmínkách České republiky, přičemž v mnoha případech není orgánům činným v trestním řízení (ostatně k tomuto dochází i v řízení insolvenčním, přičemž společnosti jsou mnohdy před insolvencí převáděny do zahraničí a na bílé koně, což se ale v projednávaném případě nestalo) předloženo účetnictví žádné. Podezřelého byť se jedná o účetnictví jiné (právnícké) osoby nelze pořádkovými pokutami donucovat k případnému sebe obviňování či zesilování podezření. Za situace, že není zřejmé, zda účetnictví, kdy bylo úplné, případně kde

se může jeho zbytek nacházet a uběhla významná doba od spáchání prověřovaných skutků, není na místě užít ani invazivních prostředků typu domovních prohlídek.

Co se týká vypořádání podílu Jiřího Materny v DEPONIA INVEST s.r.o., tak z provedeného dokazování vyplývá, že tento nebyl panu Maternovi proplacen, přičemž jeho (Maternův) případný spíše teoretický jednostranný osobní zápočet oproti pohledávce DEPONIA INVEST s.r.o. za Indelec CZ, a.s., z principu nebyl a není možný. V podstatě u každé insolvence pak nalezneme stav, že závazky (dluhy) převyšují majetek úpadce. Opět je možno říci, že pokud by samotná tato skutečnost byla důvodem zahájení trestního stíhání, bylo by možno sdělit obvinění téměř všem osobám vedeným v insolvenčním rejstříku, což jistě nebylo úmyslem zákonodárce. O naplnění skutkové podstaty trestného činu nesvědčí ani to, že výdělků DEPONIA INVEST s.r.o. z ČR měly být použity na úhradu závazků v Německu. Policejní orgán ve věci provedl dostatečné šetření včetně finančního (např. u bank), majetkového, nicméně ani jeho výsledky, které jsou podrobně popsány v odůvodnění usnesení policejního orgánu, nevedly k závěru o spáchání trestného činu podezřelým Petrem Matyskou.

Znalecký posudek z oboru ekonomika ke stavu DEPONIA INVEST s.r.o., jak ostatně vyplývá i z výše uvedeného, byl ve věci znalkyní Ing. Evou Klapuchovou zpracován, přičemž jeho výsledkem (závěrem) bylo, že se tato společnost v úpadku ve formě předlužení nenacházela a zda se nacházela v úpadku ve formě insolvence, nebylo možné pro absenci údajů z účetnictví prokázat. Již z tohoto důvodu nebylo možno v jednání Petra Matysky shledat (úpadkové) trestné činy zvýhodnění věřitele podle § 223 trestního zákoníku či způsobení úpadku podle § 224 trestního zákoníku. Policejní orgán se též zabýval finančními operacemi na firemním účtu DEPONIA INVEST s.r.o., kdy v tomto směru lze opět odkázat na odůvodnění usnesení o odložení věci a dodat, že z provedeného dokazování nevyplývá ani podezření ze spáchání trestného činu zpronevěry či jakéhokoliv jiného majetkového trestného činu, kterého by se mohl takovýmito operacemi Petr Matyska dopustit.

Dále je třeba k věci uvést, že usnesení policejního orgánu o odložení věci, ani nyní vydávané usnesení není rozhodnutím o tom, zda Petr Matyska porušil či neporušil zákon, smluvní ujednání, ale o tom, zda svým jednáním naplnil skutkovou podstatu některého z trestných činů, uvedených ve zvláštní části trestního zákoníku. Zdaleka ne každé porušení práva totiž bude trestným činem, ba naopak jen jejich minimální část, která bude též vykazovat společenskou škodlivost a naplňovat všechny znaky skutkové podstaty konkrétního trestného činu. V daném případě se dle názoru dozorového státního zástupce jedná maximálně o delikt civilní, nikoli o trestný čin, proto bylo na místě věc odložit.

Vzhledem k výše uvedenému státní zástupce MSZ v Praze rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tedy podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítl jako nedůvodné stížnosti poškozených TRANSPORT BAU, s.r.o., a Jiřího Pergla, podané proti usnesení policejního orgánu o odložení věci podle § 159a odst. 1 trestního řádu.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná (§ 141 odst. 2 věta druhá trestního řádu).

Mgr. Tomáš Lejnar, v.r.
státní zástupce

Městského státního zastupitelství v Praze

Za správnost: Šnajdr L.